

**СПРАВКА ЗА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛЮЧОВИТЕ ИНДИКАТОРИ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ И ТЕХНИТЕ ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ЗА 2022 Г., ВКЛЮЧЕНИ В
АСБП ЗА ПЕРИОДА 2022 - 2024 Г. НА МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И
ИНДУСТРИЯТА**

**ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ
И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ**

- ***Кратко описание на изпълнението на областта на политиката***

Провежданата политика е насочена към повишаване на добавената стойност, създавана в икономиката и съответно нарастване на БВП. Целите на икономическата политика са стимулиране на износа, повишаване на икономическата активност и съответно заетостта в страната, като крайната цел е подобряване на благосъстоянието на живот.

Ефектът на политиката се изразява в подобрена бизнес среда, по-добро управление на държавните активи, подобрени условия за инвестиции, иновации, високите технологии и предприемаческата активност.

В последните години България следва политика, осигуряваща макроикономическа и финансова стабилност, което е предпоставка за растеж, но икономиката остава ограничена от нестабилната международна обстановка.

В периода 2015 г. – 2019 г. българската икономика отчита годишен ръст в размер на 3.4% - 4.0%. През 2020 г. в резултат на кризата с COVID-19 БВП отчете намаление от 4.0% спрямо предходната година. През 2021 г. бе отчетен ръст на БВП с 7.6% на годишна база. По предварителни данни на НСИ, през 2022 г. ръстът на БВП е 3.4% на годишна база.

България не остава изключение по отношение на инфлацията, която се отчита на глобално ниво. През 2021 г. този показател достигна 3.3%, а през 2022 г. 15.3%.

В резултат на кризата от COVID-19 в края на 2020 г. безработицата в страната нарасна до 6.7%. В края на 2021 г. безработицата отчете намаление, като достигна 4.8%, а в края на 2022 г. 5.4%.

През 2020 г. в резултат на кризата с COVID-19 индексът на промишленото производство намален с 6.2% на годишна база. През 2021 г. в резултат на възстановяването на икономиката промишленото производство отчита ръст от 10.1%. Ръстът на промишленото производство през 2022 г. е 12.8% на годишна база.

Външнотърговският стокообмен също бе засегнат от кризата. През 2020 г. експортът отчете спад с 6.3%, а вносът с 8.9% на годишна база. По данни на НСИ, през 2021 г. износът се възстановява с 24.9% на годишна база, а вносът с 27.6%. През 2022 г. износът нараства с 36.6%, а вносът с 40.8% на годишна база.

През 2020 г. преките чуждестранни инвестиции в България бележат ръст, когато достигат 2 974.2 млн. евро или 4.8% от БВП. През 2021 г. в страната са постъпили преки чуждестранни инвестиции на стойност 1 600.1 млн. евро, което е 2.3% от БВП на страната. През 2022 г. преките инвестиции в страната са на стойност 2 378.7 млн. евро или 2.8% от БВП.

- ***Ключови индикатори за изпълнение***

2000.01.00 Област на политика устойчиво икономическо развитие и конкурентоспособност	Мерна единица	Целева стойност за 2022 г.	Отчет за 2022 г.
Наименование на ключовите индикатори			
1. Ръст на индекса на промишленото производство	% YoY	1	12.8%*
2. Ръст на добавената стойност по факторни разходи на МСП	% YoY	7.9	15.8%

Източник: * по данни на НСИ и ЕК – SBA SME fact Sheet и изчисления на Министерство на икономиката и индустрията

Обяснителна информация за изпълнението на ключовите индикатори

Източникът за прогнозните данни на индикатора промяна на индекса на промишленото производство е изчисление на Министерството на икономиката и индустрията на база данни на НСИ за минал период. Отчетните данни относно този индикатор се публикуват на официалния сайт на НСИ.

Изпълнението на индикатора ръст на промишленото производство значително надвишава заложеното като целева стойност за 2022 г. Вследствие на по-активното възстановяване на икономиката, в началото на 2022 г. промишленото производство бележи засилен месечен ръст от порядъка на 16-19% на годишна база. В края на периода промишленото производство забавя ръста си в порядъка 4-2% месечно.

Индикаторът се отнася към Стратегическа цел: „Повишаване на потенциала за икономически растеж и подобряване на възможностите за участие в единния пазар и пазарите на трети страни“.

Причините за съответното неизпълнение или отклонение от определените целеви стойности и очакваните резултати за съответния ключов индикатор

Отклонението на отчетената стойност на индикатора от целевите стойности се дължи на множество фактори от национален и международен характер, както и непредвидимия характер на определени събития от политическо, икономическо, здравно или друго естество.

За неизпълнението на индикатора промяна на индекса на промишленото производство основна роля имат настъпилата здравна криза и военния конфликт Украйна, които нарушиха редица вериги на доставките. Вследствие разпространението на COVID-19 и войната в Украйна, бяха блокирани дейностите на редица икономически дейности, което се отрази на потреблението и съответно на промишленото производство.

ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ЕФЕКТИВНОТО ВЪНШНОИКОНОМИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

• Кратко описание на изпълнението на областта на политиката

Политиката за ефективно външноикономическо сътрудничество е решаваща за устойчивото икономическо развитие на страната и подобряване на конкурентоспособността на българските предприятия. Постигането на ръст на износа

и привличането на инвестиции са важни за технологичната модернизация и обновяването на производството, за развитието на иновативни продукти и услуги.

Износът на стоки и услуги и преките чуждестранни инвестиции са едни от основните източници за осигуряване устойчив растеж, основан на експортното ориентиране и повишаване на конкурентоспособността на българската икономика.

През 2022 г. общо за трети страни и ЕС са изнесени стоки за 93 497.0 млн. лв., което е с 36.6% повече в сравнение със същия период на предходната година, а общата стойност на внесените стоки от трети страни и ЕС е 108 085.1 млн. лв. и нараства с 40.8%.

През 2022 г. износът на стоки от България за ЕС се увеличава с 35.6% спрямо 2021 г. и е на стойност 61 380.4 млн. лв., а вносът на стоки от ЕС нараства с 29.3% и достига 59 899.6 млн. лева.

През 2022 г. износът на стоки от България за трети страни се увеличава с 38.7% в сравнение с предходната година и е в размер на 32 116.6 млн. лв., а вносът на стоки от трети страни се увеличава с 58.5% и е на стойност 48 185.5 млн. лева.

В периода 1 януари – 31 декември 2022 г., въпреки предизвикателствата в условията на усложнена геополитическа и глобална икономическа среда и политическата обстановка в Европа с оглед на войната в Украйна, бяха проведени редица мероприятия за поддържане на интензитета на диалога с водещите ни икономически партньори от ЕС, страните от Западните Балкани, страните от Източна Европа и Централна Азия, Азия, Близкия изток и Северна Африка, Северна и Южна Америка, с цел запазване и разширяване на пазарния достъп на български стоки и услуги до чужди пазари и привличане на потенциални инвеститори. Проведени бяха видеоконферентни разговори, онлайн срещи, онлайн бизнес форуми и срещи на представителите на бизнеса с потенциални партньори. На българския бизнес бе предоставена информация за онлайн изложения, конференции и уебинари, обявени международни търгове, в които биха могли да участват заинтересовани български фирми.

През отчетния период бяха проведени многобройни видеоконферентни и присъствени заседания, координации и срещи по въпроси на Общата търговска политика на ЕС, на СТО и ОИСР; постигнат бе напредък във водените от ЕК преговори за сключване на преференциални търговски споразумения с трети страни и региони и плурилатерални инициативи в Световната търговска организация (СТО), в контекста на дейностите, насочени към подобряване интегрирането на българската икономика в международната търговска система, чрез прилагане на Общата търговска политика на Европейския съюз и координиране на изпълнението на задълженията на страната по сключените от ЕС международни споразумения и договорености. Успешно бе проведена 12-та сесия на Министерската конференция на СТО. След получените покана (през януари 2022 г.) за започване на разговори за присъединяване на България към Организацията за икономическа сътрудничество и развитие (ОИСР) и Пътна карта (през юни 2022 г.) на МИИ бяха възложени функции на водеща и партнираща институция за изготвянето на общо 70 първоначални самооценки за съответствието на националното законодателство, политики и практики с правните инструменти на ОИСР, и подготовката и провеждането на технически прегледи от 13 тематични комитети на ОИСР. Бяха изготвени предложения за дейности за сътрудничество с ОИСР за периода 2023-2025 г. и за тяхното финансиране.

• **Ключови индикатори за изпълнение**

2000.02.00 Област на политика ефективно външноикономическо сътрудничество	Мерна единица	Целева стойност за 2022 г.	Отчет за 2022 г.
Наименование на ключовите индикатори			
1. Износ на стоки	%	2.2	36.6

2. Внос на стоки	%	4.7	40.8
------------------	---	-----	------

Обяснителна информация за изпълнението на ключовите индикатори

Износът на стоки е основен двигател на икономическия ръст на страната чрез валутните приходи от износа на стоки, а вносът на стоки осигурява основните ресурси за икономическото развитие на страната.

Износът и вносът на Република България през 2022 г. се увеличават в сравнение с предходната година, което е видно от данните, посочени в степента на изпълнение на целите на политиката.

Постигането на многостранни и двустранни договорености за икономическо, търговско и техническо сътрудничество осигурява наличието на адекватна договорно-правна рамка и създава благоприятни условия за подобряване на експортния потенциал на българските компании и разширяване на присъствието на български стоки и услуги на чужди пазари.

Причините за съответното неизпълнение или отклонение от определените целеви стойности и очакваните резултати за съответния ключов индикатор

По предварителни данни на Националния статистически институт, през 2022 г. износът на стоки от България нараства с 36.6% в сравнение с 2021 г., а вносът на стоки се увеличава с 40.8% на годишна база.

Причините за сериозното отклонение при износа и вноса са подобрената икономическа среда през 2022 г. с оглед отпадане на ограниченията за COVID-19, отразени в заложените целеви стойности, както и ниската база за сравнение през 2021 година, сериозно засегната от усложнената здравна обстановка, довела до намаляване на деловата активност и търговията.